

Exclusió financera

Text > TEIA BASTONS

Il·lustració > MARC VICENS

Les comarques gironines han perdut més de la meitat de les oficines bancàries des de la crisi del 2008. No és que es tracti d'un fet excepcional, sinó d'una tendència generalitzada que des de fa anys es registra a tot Catalunya i Europa. Hi ha diferents circumstàncies que han fet que actualment els gironins tinguem a la nostra disposició poc més de tres-centes oficines d'entitats financeres: tecnològiques, econòmiques, demogràfiques, socials... L'inevitable i imparabile procés de digitalització ha capgirat de ple el sector financer, que ha vist com la tecnologia li proporcionava una oportunitat d'or per reduir la seva presència física i substituir-la per un contacte digital. Per acabar-ho d'arrodonir, als factors tecnològics s'hi van afegir factors econòmics. Amb la crisi, les entitats que fins no feia gaire temps obrien oficines a tort i a dret, van optar per reduir despeses materials i de personal replegant-se i mirant cap al futur impulsant encara més la transformació digital. I la gota que ha fet vessar el vas han estat les contínues concentracions bancàries, que han comportat un imparabile tancament d'oficines. Tot aquest còctel ha canviat radicalment la tradicional relació entre el client i l'entitat financera. Si és que es pot dir que hi ha alguna relació. En general, predomina la despersonalització, si tenim en compte que el contacte prioritari és el digital. Però cal recordar que hi ha col·lectius que poden patir exclusió financera, com ara la gent gran que no domina les eines digitals, o altres grups vulnerables que no hi tenen accés. La nostra societat no és com la de determinats països del nord d'Europa, on el 80 % de la població fa totes les gestions bancàries per Internet, i on fins i tot els bancs s'estan plantejant deixar de fer servir diners en efectiu. A Suècia, per exemple, les autoritats van haver de cridar-los l'atenció perquè acceptessin aquesta forma de pagament. «No cal que facis canvi de moneda. Tot es paga en targeta, fins i tot un cafè, i et miren malament si pagues en efectiu»: va ser el consell d'una professional que sovint anava a Dinamarca per feina. Un consell amb la millor intenció, però que al darrere amaga els efectes d'aquesta transformació radical de l'àmbit financer i de la seva relació amb els ciutadans. Confiam que al final prevalgui el seny. I el seny diu que ara com ara seria una bestiesa que d'aquí a un any hagi de fer un altre article com aquest explicant que a casa nostra ja només queden quatre oficines mal comptades que més que bancs, semblen *boutiques*.

Encara guanya l'efectiu

La majoria de la ciutadania espanyola, el 53 %, opta pels pagaments en efectiu, segons els estudis tant del Banc d'Espanya com del Banc Central Europeu, fet que contrasta amb la percepció generalitzada que l'efectiu s'està substituint per altres sistemes digitals. Els mateixos estudis diuen que els caixers automàtics són la font principal per treure diners, i que la xifra total ha disminuït, però no al mateix ritme que les oficines. El 8 % de la població de les comarques gironines viu en municipis on no hi ha cap banc.

